

de højere Realskoler. Han fremsendte derhos selve det Manuskript, han ønskede at lade trykke. Konsistorium anbefalede ved Skrivelse af 8. Decbr. Andragendet paa det varmeste til Ministeriet. En Tilladelse til Offentliggjørelsen af Manuskriptet, hvis væsentligste Bestanddele var en Redegjørelse af Ansøgeren for Undervisnings Inspektionen i Anledning af Ankepunkterne i hin Artikel samt Undervisnings Inspektionens Svar til Ansøgeren, var vel næppe egentlig nødvendig; men naar den ønskedes, burde den ikke nægtes. Ikke alene var det kun en simpel Retfærdighed mod Pedel Sahlertz, at han blev sat i Stand til offentligt Forsvar mod et offentligt Angreb, der mere eller mindre direkte berørte hans gode Navn og Agtelse i Medborgeres Øjne; men dertil kom, at ogsaa Universitetet maatte ønske Offentliggjørelsen, for at ikke den Forestilling skulde fæste Rod, at der ved Pedelstillingen skulde klæbe et eller andet, som skulde hindre en ærekjær Mand i at beklæde den, eller at Konsistoriums Valg til en af Pladserne skulde være faldet paa en Mand, der ikke med fuldstændigste Føje nød og havde Krav paa at nyde Medborgeres udelte Agtelse.

Ministeriet meddelte derefter den ansøgte Tilladelse under 20. s. M.

— Efter Andragende fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet bevilgede Konsistorium under 10. Jan. 1878, at der til Udarbejdelsen af et alfabetisk Register til Fakultetets Diarium stilledes et Beløb af indtil 200 Kr. til dets Raadighed. Udgiften afholdtes med Ministeriets Billigelse af 9. Apr. s. A. af Universitetets Konto for ekstraordinære Udgifter for 1877—78.

— I Henhold til et Andragende fra Aarbogens Udgiver om, at det hidtil for Udgivelsen bevilgede Honorar 600 Kr. for hvert Hæfte, der maatte anses for aldeles utilstrækkeligt i Forhold til det dermed forbundne Arbejde, maatte forhøjes med 400 Kr., har Ministeriet, efter at Konsistorium havde anbefalet dette Andragende, optaget det fornødne i saa Henseende paa Finanslovsforslaget for 1878—79. Bevillingen er derefter givet ved Finansloven.

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Examina.

Dr. phil. Th. Sundby ansøgte i Marts 1873 om en extraordinær Docentpost ved Universitetet i romansk Filologi, navnlig i Italiensk og Fransk. Det filosofiske Fakultet anbefalede ham til at ansættes paa 3 eller 5 Aar, hvortil ogsaa Konsistorium sluttede sig. Da der imidlertid ikke hertil var de fornødne Pengemidler, kunde en saadan Ansættelse ej udvirkes for ham. Efter en fornyet Ansøgning optog Ministeriet paa Finanslovsforslaget for 1876—77 (Universitetets Udgiftspost 7 a) et Honorarbeløb af 1200 Kr. som Vederlag for Dr. Sundbys Forelæsninger i den angivne Retning, foreløbig for 3 Aar; men Forslaget vedtoges ikke. Han ansøgte derfor i 1877 om Tilladelse til at holde Forelæsninger ved Universitetet i de romanske Sprog og deres Literatur mod et Honorar af den ledige Professorplads i Æsthetik. Ministeriet begjærede herover det filosofiske Fakultets og Konsistoriums Erklæring.

Det filosofiske Fakultet fraraadede (17. Septbr.) bestemt, at den æsthetiske Professorposts Gage anvendtes i fremmede Øjemed, hvorimod det anbefalede, at Dr. Sundby ansattes midlertidig, f. Ex. i fem Aar, til at holde Forelæsninger over de romanske Sprog og deres Literatur. Konsistorium erklærede sig i Skrivelse af

2. Oktbr. enigt med Fakultetet i begge disse Punkter, og bemærkede særlig med Hensyn til det første Punkt følgende:

Medens Konsistorium var af den Mening, at der var fuld Føje i Dr. Sundbys Kvalifikationer og det paagjældende Fags videnskabelige Betydning til at overdrage ham det Hverv at holde Forelæsninger over romanske Sprog og deres Literatur, kunde det aldeles ikke gaa ind paa den Betragtning, som syntes at træde frem i hans Andragende, at et saadant Hverv kunde betragtes som faldende ind under det æsthetiske Professorats Omraade. Der var ingen videre Forbindelse mellem hin sprogvidenskabelige Docentvirksomhed og Professoratet i Æsthetik end den fjerne og temmelig tilfældige Berøring, hvortil meget ofte forskellige Udgangspunkter kunde føre, og hvortil der let kunde paavises Analogier fra andre Professorater, hvis væsentlige Forskjellighed ingen derfor faldt paa at betvivle. Forholdt Sagen sig anderledes, vilde Dr. Sundbys Andragende fremkalde adskillige Spørgsmaal, som først maatte tages under Overvejelse, men som hans Beskikkelse under denne Forudsætning vilde præjudicere. Konsistorium mindede om, at det i Skrivelse af 15. Novbr. 1875 i Overensstemmelse med det filosofiske Fakultets Flertal havde udtalt sig for, at det var betimeligt og rigtigt at søge det æsthetiske Professorat besat, og at der til dette Øjemed burde aabnes en Konkurrence om Pladsen. Ministeriet havde derimod i Skrivelse af 25. Decbr. s. A. udtalt, at det ikke fandt det rigtigt i Øjeblikket at foretage Skridt til Besættelsen af det nævnte Professorat, men at denne Sag foreløbig maatte staa hen*). Skulde der være Tale om at forlade dette Standpunkt, vilde Spørgsmaalet blive, først, om der nu skulde tænkes paa en definitiv Besættelse af det æsthetiske Professorat, og dernæst, hvis dette besvaredes benægtende, om der maatte være Grund til at søge det eller nogen under det faldende Opgave — og da hvilken — midlertidig varetaget. Det behøvede ikke nærmere at forklares, at der ved disse Overvejelser maatte fremtræde Krav fra andre og væsentligere Sider af Æsthetiken end de af Dr. Sundby fremhævede, og derfor ogsaa blive Spørgsmaal om Hensyn til andre Kvalifikationer end dem, der begrundede hans Adkomst til en Lærerplads ved Universitetet. Konsistorium kunde derfor ikke være i Tvivl om, at det filosofiske Fakultet med fuldkommen Føje gik ud fra den Forudsætning, at de Forelæsninger over romanske Sprog og Literaturer, som Dr. Sundby ønskede at faa overdraget, som saadanne vare et for det æsthetiske Professorat fremmed Øjemed, og at det ikke ved hans eventuelle Beskikkelse kunde være Tanken at erstatte, ganske eller delvis, en fast Professor i denne Plads.

Men maatte saaledes det være Udgangspunktet, at Anvendelsen af en Del af det æsthetiske Professorats Gage paa den omspurgte Maade vilde være dens Anvendelse til et samme uvedkommende Øjemed, kunde Konsistorium ikke andet end atter ved denne Lejlighed med al Styrke gjøre de Betragtninger gjældende, som det i den oven for berørte Skrivelse af 15. Novbr. 1875 fremsatte i Anledning af den Tanke at benytte det æsthetiske Professorats Gage til Lønning af Docenter i andre Fag, særlig til Lønning af en Professor i Mathematik, nemlig at en saadan Anvendelse af den til et normeret Professorat henlagte Løn til Lærere i ganske andre Fag var i Strid med Lovgivningen, og at det derfor laa uden for Admini-

*) Denne Sag vil blive behandlet i et senere Hæfte.

strationens Competence at træffe en saadan Bestemmelse. Konsistorium fandt nu som den Gang en Hindring baade i Lønningsloven af 25. Marts 1871 § 3, der ikke fastsatte Løn for 39 Professorer ganske i Almindelighed, men for de normerede 39 Professorater og derved gav en nærmere Bestemmelse, som ikke kunde være betydningsløs; dernæst i selve Normalreglementet, hvis Indhold i sine væsentlige Bestanddele havde Karakteren af en egentlig Lov. Nægtede man det sidste, mistede Universitetets Virksomhed fra den allervæsentligste Side ethvert fast, lovordnet Grundlag, og Døren aabnedes for Muligheden af de mest vidt gaaende Forandringer i dets Læreplan ad administrativ Vej. Ethvert Forsøg paa at sætte en Grænse, vilde vise sig illusorisk. Konsistorium kunde derfor heller ikke paa nogen Maade tiltræde den Opfattelse, hvortil Ministeriet i Skrivelse af 23. Decbr. 1875 syntes at helde, at Spørgsmaal om de normerede Professoraters Opretholdelse eller Nedlæggelse skulde høre til Universitetsordningens Details. Det var Spørgsmaal, som netop angik Grundplanen af Universitetets Organisation som Læreanstalt. At de anførte Betragtninger ikke blot rammede definitive Foranstaltninger paa dette Omraade, men ogsaa midlertidige, var af sig selv indlysende. Dette var Gradforskjelligheder, Sagens Væsen blev det samme.

Konsistorium fraraadede derfor indstændig at bryde med den Grundsætning, at den til et normeret Professorat henlagte Lønning ikke kunde benyttes til fremmede Øjemed, og fraraadede saaledes i nærværende Tilfælde, at der ved Benyttelsen af det æsthetiske Professorats Gage skaffedes Midler til at honorere Dr. Sundby for sprogvidenskabelige Forelæsninger, der ej vedkom hint Professorat, hvorimod det udtalte Ønsket om, at der paa anden Maade maatte skaffes Midler til at yde ham Vederlag for den Virksomhed som midlertidig Docent i de romanske Sprog og Literaturer, hvortil det i og for sig varmt anbefalede ham.

Paa Finanslovsforslaget f. 1878—79 optog Ministeriet paa Universitetets Udgiftspost 7 a. et Beløb af 2000 Kr. for dermed at vederlægge de nævnte Forelæsninger, og efter at dette Beløb var blevet bevilget, blev det ved kgl. Resolution af 2. April 1878 bifaldet, at det overdroges Dr. phil. Th. Sundby for et Tidsrum af 5 Aar fra 1. s. M. at regne at holde Forelæsninger ved Universitetet over de romanske Sprog og deres Literaturer, navnlig i Fransk, Italiensk og Spansk, saaledes at der herfor tillagdes ham et Honorar af 2000 Kr. aarlig af Universitetets Udgiftspost 7 a.

— Gehejmekonf. A. W. Scheel tilstillede under 27. Novbr. 1877 Ministeriet et af ham udfærdiget Gavebrev paa 1000 Kr. til et Legat til Fordel for Professorernes Enkekasse ved Københavns Universitet, idet han androg om, at det maatte blive forsynet med kgl. Stadfæstelse. Da Legatet ønskedes inddraget under Universitetets Bestyrelse, og dets Rente skulde træde i Stedet for det Bidrag, Giveren vilde have at svare som Interessent i Enkekassen, bøjærede Ministeriet en Udtalelse over Sagen fra Konsistorium, der erklærede intet at have at erindre mod Gavebrevets Bestemmelser, ligesom det særlig meddelte sit Samtykke til den nævnte Bestemmelse. Gavebrevet forsynedes derefter under 18. Decbr. ad mandatum med kgl. Stadfæstelse, hvorefter Konsistorium ved Skrivelse 12. Jan. 1878 udtalte sin Tak til Giveren. Gavebrevet lyder saaledes:

Gavebrev.

Undertegnede Anton Wilhelm Scheel, Gehejmekonferensraad og Kammerherre, gjør vitterligt; Af Interesse for Professorernes Enkekasse, som jeg i sin Tid har

bestyret, medens jeg var Professor, er jeg, efter at være i Aaret 1846 afgaaet fra Lærerpøsten ved Universitetet, vedblevet at være Interessent i Kassen, og det endog efter den Tid, at en Enke efter mig, om jeg efterlod en saadan, vilde være udelukket fra Pension af Kassen. Den Indtægt, som Enkekassen saaledes har haft, maatte imidlertid efter min Alder snart falde bort ved min Død, og jeg har derfor været betænkt paa at sikre Enkekassen en varigere Indtægt. I saadant Øjemed opretter jeg herved til Fordel for Professorernes Enkekasse ved Københavns Universitet et Legat paa 1000 Kr., skriver et Tusinde Kroner i danske Statsobligationer. For dette Legat skulle gjælde følgende Bestemmelser, paa hvilke jeg forventer kongelig Stadfæstelse.

1. Legatet skal benævnes Gehejmerraad A. W. Scheels Legat til Fordel for Professorernes Enkekasse og bestyres som en særegen Formue af Universitetskvæsturen.
2. Legatets Grundfond bestaar i 1000 Kroner i danske Statsobligationer til 4 Procent aarlig Rente. Obligationsbeløbet optages i Indskrivningsbøgerne for uopsigelig Statsgjæld. Indskrivningsbeviset bevares i Universitetskvæsturen.
3. Af Renten afholdes forlods de Omkostninger, som maatte være forbundne med Bestyrelsen. Den øvrige Rente udbetales til Professorernes Enkekasse for at tjene til Fremme af Enkekassens Øjemed. Saa længe jeg lever, træder denne Rente i Stedet for det Bidrag, jeg vilde have at svare som Interessent i Enkekassen.
4. Skulde Enkekassens Virksomhed nogen Sinde ophøre, da foreslaar Konsistorium ved Universitetet til kgl. Stadfæstelse, hvorledes Legatets Rente fremdeles kan komme Enker efter Universitetslærere til gode.
5. For Legatet aflægges Regnskab efter de almindelige for Universitetskvæsturen gjældende Regler.

Kjøbenhavn, d. 27. Novbr. 1877.

A. W. Scheel.

— I et af det juridiske Fakultet med de ved de juridiske Examina beskikkede faste Censorer d. 27. April 1878 afholdt Møde vedtoges det, at man for Fremtiden ikke vilde meddele nogen Oplysning til Kandidaterne om deres Afhandlingers Beskaffenhed, førend den fælles Censur var afholdt. Dekanus tilskrev herefter Notarius facultatis om til de reglementariske Bestemmelser, der oplæses ved de skriftlige juridiske Examina, at føje en Klausul angaaende denne Vedtægt.

III. Forelæsninger, Øvelser og Examina.

1. Bestemmelser, vedrørende alle eller flere Forelæsninger.
Om Avtografering af Forelæsninger.

Ministeriet begjærede under 26. Sept. 1877, da det var kommet til Kundskab om, at Avtografering af Forelæsninger i stor Udstrækning benyttedes ved den polytekniske Lærestanstalt som nyttig og for de studerende Tid sparende, af Konsistorium Oplysning, om og i hvilken Udstrækning Avtografering af Forelæsninger benyttedes ved Universitetet. Konsistorium paalagde i denne Anledning Fakulteterne at udtale sig herom.

Det theologiske Fakultet erklærede (9. Oktbr.), at Avtografering hidtil ikke var blevet anvendt, ligesom det ogsaa bestemt fraraadede dens Indførelse